

Entrevista amb Rafael Corvinos i Barraca

Rafael Corvinos l'any 1981

va tenir una actuació decisiva. Recordo que Sanz va trobar la clau, o la forma de tancar la porta de la Cova, i així

va poder evitar que les turbes hi entressin i fessin disbarats. En Sanz es va ocupar molt d'aquests assumptes.

El salvament de la Seu

— Parlem ara de la Seu. En Lluís Rubiralta, en les seves memòries explica àmpliament com es va efectuar el salvament. Compartiu el seu punt de vista?

— No. Abans de res he de dir que aquest tema és molt llarg i jo ja ho he explicat en uns manuscrits que ocupen més de 100 pàgines. Això vol dir que ara hauré de resumir moltíssim. D'entrada, he de reconèixer que Rubiralta no solament va salvar moltes obres d'art sinó que també va salvar homes d'església. Això és evident, però cal que se sapiga que jo, com a president que era del Comitè Revolucionari, li vaig firmar dotzenes i dotzenes de documents perquè el deixessin entrar allà on volgués perquè pogués salvar tota classe d'objectes d'art. És d'aquesta manera que es van poder salvar moltíssimes joies d'art de Manresa i comarca.

Respecte al salvament de la Seu, he de dir que el dia que

la van assaltar, jo tornava de l'estació amb el cotxe i vam parar a la Baixada de la Seu. Llavors vaig veure que a la porta de la Seu hi havia en Rubiralta. Aquest, en veure'm, em cridà desesperadament. M'hi vaig acostar i em va dir que els incendiaris estaven cremant la Seu i em demanà ajuda. Jo vaig entrar a dins i vaig quedar esgarrifat de l'espectacle dantesco i horrorós que s'hi podia veure: la gent robava, destruïa els bancs, arrancava les imatges, les trencava en mil trossos... Aleshores em vaig adreçar als incendiaris com a membre del comitè —llavors encara no era president— i els vaig demanar que aturessin les destrosses, però no només no em van fer cas sinó que em van insultar i em van dir que marxés d'allà si no volia que em toqués el rebre. Vaig haver d'enfilar-me a una cadira i, cridant amb totes les meves forces, els vaig haver de dir que pareessin, que a la Seu hi havia uns tresors que el comitè volia salvar per tal de vendre'ls a França i així obtenir armes i municions per a la guerra. Les discussions eren violentíssimes i interminables. En Rubiralta estava a prop meu però sense dir res ni fer res perquè si l'arriben a conèixer, com a home de dretes que era, no sé pas que li hauria passat. Penseu que la ma-

joria d'aquella gent eren anarquistes de les conques mineres de Sallent i de Súria que no sabien ni una paraula de català, sinó que eren enemics de Catalunya, i fruien fent aquelles actuacions salvatges.

Finalment, vaig poder convèncer els incendiaris que traiguessin al carrer tots els bancs que havien destrossat i els cremessin; així fariem una cremada simbòlica de la Seu. Per sort, s'hi van avenir i, quan van haver sortit, vaig agafar la clau, vaig tancar i me la vaig quedar perquè ningú més no pogués entrar a la Seu a fer-hi destrosses. Al vespre vam celebrar una reunió conjunta el comitè i l'Ajuntament i vam decidir anar a la Seu a la nit per salvar els tresors. L'endemà hi tornarem. Va ser aquell dia que vam treure el cèlebre frontal florentí, la joia més preuada de la Seu, i la vam portar a la caixa forta de l'Ajuntament perquè no li passés res. Posteriorment, s'hi anaren portant altres objectes d'art.

Vull afegir també que el mateix Rubiralta, després de la guerra, em va fer un aval que diu: "Rafael Corvinos, amb la finalitat d'evitar la destrucció de la catedral de Manresa i, al mateix temps, poder salvar nombroses obres d'art d'extraordinari valor, així com les relíquies de Santa Agnès, Sant Fruitós i Sant Maurici, patrons de la ciutat, va donar facilitats a tots els que volíem evitar la seva destrucció i, mercès al seu gest decidit, s'aconseguí posar les esmentades relíquies en lloc segur, així com diverses imatges i d'altres objectes que avui tornen a pertànyer al culte dins la catedral".

"Vaig salvar les monges de la Clínica, tot fent-les vestir d'infermeres"

La Casa Jorba

— Vos vàreu entrar a Can Jorba a finals del 1923. Quina era la vostra feina?

— Jo vaig començar a la secció de sastreria. Treballava a tant per cent de comissió per venda i m'encarregava d'anar a totes les cases importants de Manresa: Gras, Quirze, Badià, El Sigle i d'altres, a buscar mostres per saber la situació en què es trobava el comerç manresà. Al cap de molt poc temps ja hi havia a Can Jorba les mateixes robes dels principals comerços de Manresa. Hi va haver una competència enorme però el Jorba ho va vendre tot perquè va rebenar els preus: els altres es van enfonsar.

— Com era la relació que hi havia entre el Sr. Jorba i els treballadors de la casa?

— Perquè us en feu una idea us diré que hi va haver durant un temps una important vaga general en el tèxtil, i la patronal va acomiadar un grapat de treballadors. La Casa Jorba va acomiadar uns quinze treballadors, però a mi el Sr. Joan em va confiar la tasca de portar-los la setmanada com si treballessin. Ho vaig fer durant dos mesos fins que va poder col·locar a tots aquells treballadors.

— Quina era la importància de la Casa Jorba i quina opinió personal us mereix el Sr. Joan Jorba?

— Crec que la Casa Jorba en aquell temps l'única casa de Catalunya i Espanya que tenia un caire internacional, cosa que honorava molt Manresa. Can Jorba era l'escola

de l'art per comprar i vendre. Respecte del senyor Joan, he de dir que era un gran patriota, un manresà cent per cent. Quan es van emportar el batalló de Manresa, en Jorba es va posar al front d'una comissió i va anar a Madrid i aconseguí que tornés altra vegada a Manresa.

— Què ens podeu dir de la col·lectivització de la Casa Jorba?

— Doncs que es va decidir en una reunió entre els dependents més capacitats i el Consell d'Administració de la Casa Jorba. La col·lectivització es va haver de fer una mica ràpidament perquè hi havia un empleat de la CNT que volia fer-ho a la seva manera. Nosaltres ens vam posar d'acord amb el Sr. Joan, que va acceptar voluntàriament la col·lectivització precisament per evitar que la CNT-FAI ens assaltàs la casa. Un del Consell d'Administració va proposar que, ja que Joan Jorba havia deixat el negoci, almenys proposés qui havia de ser el president. Vam estar-hi tots d'acord i el Sr. Joan em va triar a mi. Però jo hi vaig estar molt poc perquè tenia la presidència del Comitè Revolucionari i en una nova reunió vaig nomenar Agustí Espinalt com a definitiu president del Consell.

— Durant la guerra civil, alguns membres del Comitè Revolucionari de Tarragona van venir a Manresa i es van endur el Sr. Joan Jorba amb la intenció de jutjar-lo i afusellar-lo, com vau reaccionar en assa-

bentar-vos-en?

— Bé, és molt llarg d'explicar, però, resumint, us puc dir que Agustí Espinalt, Maria Morelló, Vicenç Vilarasau i jo vam anar a Tarragona a explicar davant d'aquell tribunal que el Sr. Jorba era un símbol per a tot Manresa i vam parlar dels seus sentiments humanitaris. Així, després de moltes discussions, vam aconseguir salvar-li la vida. Es va haver de pagar una important suma de diners però ens el vam poder endur

cap a casa. A partir de llavors vaig ordenar que dos milicians, un de la CNT i un altre de l'UGT, fessin guàrdia al seu domicili.

Vull remarcar aquí que els que es van jugar la vida pel Sr. Jorba van ser els treballadors de la Casa. I també vull recordar que posteriorment en Pere Jorba i Vall va acomiadar de la Casa Jorba Espinalt, Morelló i Vilarasau i els declarà el pacte de la fam.

Els autors de la present entrevista amb en Rafael Corvinos

Concesionario
LADA
MINORAUTO
Ctra. de Vic, 62
Tel. 873 32 01
Servei Tècnic, MANRESA
Sant Magí, 20-22
Tel. 874 68 31

ALFA ROMEO
Concessionari
MINORAUTO
Ctra. de Vic, 62.
Tel. 873 32 01
MANRESA
Servei Tècnic, Sant Magí
20-22 Tel. 874 68 31

GUIA MÈDICA
Dr. EDUARD AGUT
ODONTOLOGIA
CIRURGIA ORAL
ORTODONCIA
C/ Diputació, 37
Hores convingudes
Tel. 869 64 75 SÚRIA

ACADÈMIA DE PERRUQUERIA SANT MIQUEL
Centre privat. Fem ensenyament actualitzat.
SOM PROFESSIONALS
Carnet professional per establir-se.
-Ministeri Indústria-
Matricula oberta. Acadèmia de Perruqueria
C/ Sant Miquel nº. 31 - MANRESA